

Nr 142.

Godkänd av första kammaren den 28 april 1928.

Godkänd av andra kammaren den 28 april 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den ekonomiska försvarsberedskapens organisation.

(Statsutskottets utlåtande nr 82.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 4 januari 1928 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1928—1929 har Eders Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 169 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den särskilda proposition i ämnet, som kunde komma att till riksdagen avlåtas, tillsvidare för bestridande av kostnader för den ekonomiska försvarsberedskapens organisation för budgetåret 1928—1929 beräkna ett extra anslag av 83,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t uti en till riksdagen avlåten, den 11 januari 1928 dagtecknad proposition (nr 6), under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att en rikskommission för ekonomisk försvarsberedskap må organiseras i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder,

dels godkänna vid sistnämnda statsrådsprotokoll fogade förslag till stat för nämnda kommission att gälla under budgetåret 1928—1929,

dels för rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap för budgetåret 1928—1929 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa ett extra anslag av 78,000 kronor,

dels ock bemyndiga Eders Kungl. Maj:t att tillsätta rikskommissionen redan före ingången av nyssnämnda budgetår.

Riksdagen vill till en början erinra om att första särskilda utskottet vid 1925 års riksdag anslöt sig till ett i Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 50 till samma års riksdag angående försvarsväsendets ordnande upptaget förslag om inrättande av en rikskommission för den ekonomiska krigsberedskapen, men samtidigt uttalade, att Eders Kungl. Maj:t vid avlåtande av framställning om anslag för ifrågavarande ändamål borde taga under omprövning, huruvida

icke de då till 120,000 kronor uppskattade årliga kostnaderna för kommissionen kunde avsevärt nedbringas antingen genom en beskärning av den tänkta organisationen eller genom dennas ersättande med andra åtgärder.

Sedan en ingående utredning beträffande de med den ekonomiska försvarsberedskapens ordnande sammanhängande spörsmålen blivit verkställd, har Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, att en rikskommission för ifrågavarande ändamål skall organiseras efter i vissa avseenden mera förenkla de grunder, än som tidigare ifrågasatts, ävensom beräknat kostnaderna för ändamålet till 78,000 kronor om året.

Med hänsyn till vikten av att frågan om den ekonomiska försvarsberedskapen redan i fredstid ordnas, har riksdagen ansett, att åtgärder nu böra vidtagas för lösning av detta spörsmål. Vad beträffar organisationen av rikskommissionen, har riksdagen allenast ansett sig böra i ett avseende framställa någon erinran. Då enligt riksdagens mening livsmedelsförsörjningen i händelse av krigstillfälle torde bliva en av de viktigaste frågorna för vårt lands vidkommande, har det syntts riksdagen nödvändigt, att en av de permanenta ledamöterna inom rikskommissionen utses bland personer, som äga speciell sakkunskap på jordbruksområdet. Lämpligen synes detta böra ske på sådant sätt, att en av de fem ordinarie ledamöter av kommissionen, som det enligt förslaget skulle tillkomma Eders Kungl. Maj:t att förordna, utses med hänsyn till ovan angivna synpunkt och efter förslag av Sveriges allmänna lantbrukssällskap. Jämväl inom kommissionens kansli lärer frågan om folkförsörjningen böra beredas särskilt framträdande plats på sådant sätt, att den ena av de föredragande tjänstmännen förordnas bland personer, vilka äga insikt i de spörsmål, som sammanhånga med landets livsmedelsförsörjning.

Vad riksdagen sålunda anfört, synes icke behöva föranleda någon ändring i det uppgjorda förslaget till stat för rikskommissionen eller i de för kommissionen beräknade kostnaderna.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att en rikskommission för ekonomisk försvarsberedskap må organiseras i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna grunder;

dels godkänt vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 11 januari 1928 fogade förslag till stat för nämnda kommission att gälla under budgetåret 1928—1929;

dels för rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap för budgetåret 1928—1929 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisat ett extra anslag av 78,000 kronor;

dels ock bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att tillsätta rikskommissionen redan före ingången av nyssnämnda budgetår.

Stockholm den 28 april 1928.

Med undersåtlig vördnad.